

zijn in het kader van een publicitair evenement wel degelijk als onbeperkt aftrekbare publiciteitskosten worden aangemerkt. Terwijl het Hof van Cassatie nu bevestigt dat deze cateringkosten ook in dat geval hun karakter van slechts voor de helft aftrekbare receptiekosten behouden.

Aan de huidige minister van Financiën moet daarom dringend worden gevraagd wat zijn standpunt is en of hij zich al dan niet aansluit bij de visie van zijn voorganger. Nog beter ware het de wettekst aan te passen, en daarin duidelijk te formuleren wat de wil van de wetgever is. (JVD)

Roerend inkomen

‘Heffing op sparen’ en rechten verworven vóór 2018 : minister corrigeert fiscus

Uit het antwoord van de minister van Financiën op een recente mondelinge parlementaire vraag kan worden afgeleid dat de Administratie voor haar beurt heeft gesproken toen zij met ingang van 1 juli 2016 bepaalde ‘alternatieve instellingen voor collectieve belegging’ (AICB’s) onder het toepassingsgebied van de ‘heffing op het sparen’ meende te kunnen brengen. Dat is blijkens het ministerieel antwoord pas het geval sinds de wetgevende tussenkomst van eind 2017 (*Integraal Verslag, Kamercommissie Financiën, 13 februari 2019, CRIV 54 COM 1034, 17*).

Van ‘ICBE’ naar ‘ICB’

De ‘heffing op het sparen’ rangschikt onder de inkomsten die belastbaar zijn als ‘interessen’ (en dus onderworpen zijn aan RV) een deel van de opbrengst die een natuurlijk persoon ontvangt n.a.v. zijn belegging in bepaalde collectieve beleggingsinstellingen (het gaat meer bepaald om de opbrengst bij inkoop van zijn rechten van deelneming, bij overdracht van de rechten op de secundaire markt, of bij vereffening van de instelling); (art. 19bis WIB 1992).

Om het toepassingsgebied van de heffing af te bakenen, verwees de wetgever aanvankelijk naar de ‘instellingen voor collectieve belegging in effecten’ (ICBE’s) die aan bepaalde voorwaarden voldoen. Die houden onder meer in dat de ICBE minstens een bepaald percentage van haar vermogen moet beleggen in kwalificerende ‘schuldvorderingen’. Voor vanaf 1 januari 2018 verworven rechten van deelneming is dat percentage (de zgn. *asset test*) verlaagd van 25 % naar 10 % (*Fisc.* 2018, nr. 1549, 12).

Maar het moet dus in de eerste plaats gaan om rechten van deelneming in een ‘ICBE’. In een eerste fase beperkte de wetgever dat begrip uitdrukkelijk tot de Europese fondsen ‘met een Europees paspoort’ en tot de fondsen die buiten de Europese Economische Ruimte (EER) gevestigd zijn. Bijgevolg vielen Europese fondsen ‘zonder een Europees paspoort’ initieel niet onder de regeling. De wetgever heeft deze beperking opgeheven met ingang van 1 juli 2013. Sindsdien zijn dus ook de Europese fondsen ‘zonder Europees paspoort’ gevisieerd (*Fisc.* 2013, nr. 1350, 8).

Ondanks deze wijziging bleef de wettekst verwijzen naar het begrip ‘ICBE’. Dit begrip bestaat als dusdanig niet in het Belgisch recht. Het is ontleend aan het Europees recht waar men het doorgaans gebruikt om collectieve beleggingsinstellingen ‘met een Europees paspoort’ aan te duiden. Dit zorgde voor onzekerheid over de toepassing van de heffing op bepaalde AICB’s, die door de aard of onvoldoende spreiding van hun beleggingen ‘geen’ Europees paspoort kunnen verwerven.

Administratieve zienswijze

In haar circulaire bij de voormelde uitbreiding van het toepassingsgebied van de ‘heffing op het sparen’, heeft de Administratie getracht een omschrijving van het begrip ‘ICBE’ te geven (circulaire van 25 oktober 2013). Zij verwees naar de financiële wetgeving inzake het “collectief beheer”, en meer bepaald naar de daarin opgenomen lijst van “toegelaten beleggingen”. Daartoe behoren o.m. de “beleggingen die voldoen aan de voorwaarden van [de Europese] richtlijn 2009/65/EG” (inzake de erkenning als fonds ‘met Europees paspoort’), en de beleggingen in “financiële instrumenten en liquide middelen”.

De Administratie besloot toen (in 2013) dat enkel de ICBE’s die opteren voor deze twee categorieën van toegelaten beleggingen, bedoeld zijn in het kader van de ‘heffing op het sparen’. En dus niet de ICBE’s die opteren voor één van de andere categorieën van toegelaten beleggingen, waaronder bv. “financiële instrumenten die zijn uitgegeven door niet-genoteerde vennootschappen”. Zij vielen dus buiten het toepassings-

gebied van de heffing (zie uitgebreid *Fisc.* 2013, nr. 1360, 9).

Maar met ingang van 1 juli 2016 heeft de Administratie deze beperking geschrapt ('addendum' van 8 april 2016 bij de voormelde circulaire). Zij nam toen immers de stelling in dat de categorieën waarin een ICBE belegt van geen belang (meer) zijn en dat voortaan *elke* ICBE – ongeacht dus haar beleggingspolitiek – gevisieerd wordt (althans als zij ook voldoet aan de *asset test* van – toen nog – 25 %). Dit betekende o.m. concreet dat de ICBE's die het beleggen in 'schuldvorderingen van niet-genoteerde vennootschappen' als beleggingspolitiek hebben, sindsdien wel gevisieerd zijn (zie uitgebreid *Fisc.* 2016, nr. 1473, 3; voor een kritische commentaar, zie *Fisc.* 2017, nr. 1546, 7).

Programmawet 2017

Eind 2017 is de wetgever tussengekomen (art. 101-103 Programmawet van 25 december 2017) : hij heeft toen de term "collectieve beleggingsinstelling in effecten", zoals dat begrip tot dan voorkwam in artikel 19*bis* WIB 1992, vervangen door de term "*instelling voor collectieve belegging*". Bijgevolg wordt er niet langer verwezen naar belegging 'in effecten'. De bedoeling van de wetgever was immers 'alternatieve instellingen voor collectieve belegging' die niet enkel in effecten beleggen, ook onder het toepassingsgebied van de 'heffing op het sparen' te brengen.

De wetswijziging geldt voor "de inkomsten betaald of toegekend voor vanaf 1 januari 2018 verworven rechten van deelneming in een instelling voor collectieve belegging" (zie uitgebreid *Fisc.* 2017, nr. 1546, 7).

Rechten verworven vóór 2018

Maar dat wil niet zeggen dat rechten van deelneming verworven vóór die datum vrijuit gaan : voor die rechten blijkt de Administratie immers in de praktijk nog altijd haar voormelde zienswijze van 2016 in te roepen en eist zij inhouding van RV, indien het betreffende fonds meer dan 25 % in kwalificerende schuldvorderingen belegt (cf. het percentage van de *asset test* vóór 2018), ook al gaat het bv. om een fonds dat belegt in 'niet-genoteerde obligaties'. In die optiek is de wetswijziging van eind 2017 dus louter een 'legalisering' van de uitbreiding van het toepassingsgebied die de Administratie in 2016 al heeft trachten door te drukken. Uit het antwoord van de minister van Financiën op de voormelde parlementaire vraag blijkt evenwel, dat deze legalisering niet bij machte is om de zienswijze van de Administratie ook voor het verleden juridisch te onderbouwen. Aan de minister werd immers gevraagd te preciseren "welke instellingen voor collectieve belegging er juist bijgekomen zijn door de schrapping van [de] referentie naar 'in

effecten' [in de wettekst], en bijgevolg [welke instellingen] niet onder de oude bepaling van artikel 19*bis* vielen vóór 1 januari 2018".

Verhandelbare effecten

De minister verwijst in zijn antwoord naar de memorie van toelichting bij de Programmawet van eind 2017. Daarin staat te lezen "dat de vervanging van de term 'collectieve beleggingsinstelling in effecten' door de term 'instelling voor collectieve belegging' tot doel heeft [...] ook alternatieve instellingen voor collectieve beleggingen [AICB's] onder het toepassingsgebied van [de heffing te brengen] *wanneer zij niet enkel beleggen in effecten zoals omschreven in het koninklijk besluit van 12 november 2012 over ICBE*" (zie MvT, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2746/001, 44). Bijgevolg, zo gaat de minister verder, "vielen AICB's die *niet enkel beleggen in effecten zoals omschreven in het voornoemde [KB]*, vóór deze wetswijziging [...] niet binnen het toepassingsgebied" van de heffing.

Wat zijn nu 'effecten' in de zin van dit KB ? Dat zijn effecten die worden gekenmerkt door o.m. het feit dat zij allen "verhandelbaar" zijn (art. 53, § 1, 5° KB). Voorts moeten volgens het KB de aangehouden "geldmarktinstrumenten [...] tegen beperkte kosten binnen een voldoende kort tijdsbestek kunnen worden vervreemd", rekening houdend met de op de ICBE rustende verplichting om "haar rechten van deelneming op verzoek van een houder in te kopen of terug te betalen" (art. 54, § 2 KB). Met andere woorden, de verhandelbaarheid van de beleggingen moet een zekere graad van liquiditeit toelaten om inkopen door het fonds mogelijk te maken voor de belegger die wenst uit te stappen.

Volgens de minister kan daaruit worden "geconcludeerd" dat de groep van ICBE's "die [door de Programmawet] onder het toepassingsgebied van artikel 19*bis* WIB 1992 gebracht zijn" (en die dus vóór de wetswijziging buiten dit toepassingsgebied vielen), de fondsen omvat "waarvan de beleggingen *redelijk illiquide* zijn, waardoor zij nooit in aanmerking kunnen komen voor het verkrijgen van een paspoort, of die ertoe [leiden] dat het fonds *niet open* is en niet toelaat dat rechten van deelneming op verzoek van de belegger te allen tijde door de beleggingsvennootschap zelf [ingekocht] kunnen worden". De minister besluit dat "enkel de inkopen en verhandeling van rechten van deelneming die verworven zijn *vanaf 1 januari 2018* [in] deze ICBE onder het nieuwe toepassingsgebied vallen" (althans als de activa voor meer dan 10 % belegd zijn in schuldvorderingen; cf. de voormelde *asset test*). "Rechten van deelneming die vóór 1 januari 2018 reeds verworven waren, vallen daar niet onder".

Uit het ministerieel antwoord blijkt dat de wetswijziging van eind 2017 niet bij machte is om de zienswijze van de fiscus ook voor het verleden juridisch te onderbouwen

Uit dit antwoord van de minister blijkt dus dat er in deze laatste situatie (rechten van deelneming van vóór 1 januari 2018) gekeken moet worden naar de 'aard' van de beleggingen (anders dan de Administratie in haar 'addendum' van 2016 heeft laten uitschijnen) om na te gaan of de collectieve beleggingsinstelling onder de heffing op het sparen valt : de onderliggende beleggingen moeten toelaten om voor dat fonds een Europees spaarport te kunnen krijgen. Aldus kunnen

bepaalde private equity fondsen met beleggingen in mezzanine leningen, hedgefondsen en andere fondsen die beleggen in niet-verhandelbare effecten of contracten (zoals opties), buiten het toepassingsgebied van de heffing op het sparen blijven, althans voor rechten van deelneming verworven vóór 1 januari 2018.

Dirk Coveliers

Varia

Wet 11 februari 2019 : sociaal passief, carry back, moratoriuminterest, enz.

Het *Belgisch Staatsblad* van 22 maart 2019 publiceert de wet van 11 februari 2019 "houdende fiscale, fraudebestrijdende, financiële alsook diverse bepalingen". Een overzicht van de fiscale bepalingen werd gegeven in *Fiscoloog* nr. 1592 van 19 december 2018. De nadien nog aangebrachte amendementen werden besproken in *Fiscoloog* nr. 1597 van 30 januari 2019. Hierna worden de belangrijkste fiscale maatregelen kort in herinnering gebracht, met hun definitieve datum van inwerkingtreding.

Sociaal passief eenheidsstatuut

In het zog van de invoering van het zogenaamde 'eenheidsstatuut' tussen arbeiders en bedienden inzake o.m. de opzeggingstermijnen, heeft de wetgever enkele jaren geleden een nieuwe economische belastingvrijstelling ten behoeve van de werkgevers ingevoerd : het 'sociaal passief ingevolge het eenheidsstatuut' (art. 67^{quater} WIB 1992). De vrijstelling kan doorgaans pas voor het eerst worden toegepast met ingang van het aanslagjaar 2020. Van de wet van 11 februari 2019 wordt nu gebruikgemaakt om de vrijstelling te spreiden over vijf jaar, en om enkele modaliteiten van de vrijstelling te preciseren en aan te passen (zie, uitgebreid, *Fisc.* 2018, nr. 1592, 1).

Inwerkingtreding : waar eerst gezegd was dat de wet op dit punt in werking zou treden per 31 december 2018, is dat in de definitieve versie 1 januari 2019 geworden.

ATAD-interestafgrekbeperking

In het kader van de hervorming van de vennootschapsbelasting werd in een nieuwe beperking voorzien ten aanzien van aftrekbare interesten. De aftrek wordt in principe beperkt tot het hoogste van de volgende bedragen : drie miljoen EUR of 30 % van de EBITDA (voor een uitgebreide toelichting, zie *Fisc.* 2018, nr. 1590, 1). De wet van 11 februari 2019 vervroegt de inwerkingtreding van de nieuwe aftrekbeperking met één jaar. Zij geldt nu vanaf aanslagjaar 2020 ver-

bonden aan een belastbaar tijdperk dat ten vroegste aanvangt op 1 januari 2019.

Bezoldigingen vanwege verbonden buitenlandse vennootschap

De wet van 11 februari 2019 voert een wettelijke fictie in, voor het geval een werknemer of bedrijfsleider bezoldigingen toegekend krijgt, niet van de vennootschap of rechtspersoon waarvoor hij werkt, maar wel van een daarmee verbonden buitenlandse vennootschap. De eerste vennootschap of rechtspersoon (waarvoor de betrokkene werkt), zal dan – voor de toepassing van de bedrijfsvoorheffing – geacht worden de betreffende bezoldigingen zelf te hebben toegekend (voor meer toelichting, zie *Fisc.* 2019, nr. 1597, 1 en *Fisc.* 2018, nr. 1592, 2).

Om uit te maken of de buitenlandse vennootschap een 'verbonden' vennootschap is, wordt tot eind april 2019 verwezen naar artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen. Vanaf 1 mei 2019 is dat naar artikel 1:20 van het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Inwerkingtreding : 1 maart 2019 en van toepassing op bezoldigingen betaald of toegekend vanaf dezelfde datum.

Overgangperiode

De bezoldigingen die in de geschetste omstandigheden vanwege een verbonden buitenlandse vennootschap verkregen zijn in de periode van